

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. วิธีดำเนินการศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ที่เรียนในโรงเรียนขนาดกลางภายในตำบลบัวขาว อำเภอภูพรม จังหวัดสระบุรี พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูพรมที่ 3 ที่มีบริบทเดียวกัน จำนวน 4 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านคอนอุ่นร้าว โรงเรียนสามัคคีบัวขาว โรงเรียนนุ่งคล้าวิทยาคม มิตรภาพที่ 194 และโรงเรียนหนองญูลิงเจริญเวทบุรี
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนบ้านคอนอุ่นร้าว คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีแบบเฉพาะจงหน่วยห้องเรียน จำนวน 1 ห้องเรียน 17 คน เนื่องจากโรงเรียนขนาดกลางภายในตำบลบัวขาว อำเภอภูพรม จังหวัดสระบุรี พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูพรมที่ 3 มีบริบทเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้มี 4 ชนิด ดังนี้

1. สื่อประเมินเรื่อง แรงโน้มถ่วงและพลังงานไฟฟ้า
2. แบบประเมินคุณภาพสื่อประเมิน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาและสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนนำไปทดลองดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สื่อประสบการณ์ แรงโน้มถ่วงชาติและพลังงานไฟฟ้า

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาสื่อประสบ โดยยึดแนวคิดตามวิธีการระบบ (System Approach) ตามลำดับขั้นดังนี้

1.1 การวิเคราะห์

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

1.1.2 วิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์ การเรียนรู้ เท็จพุตกรรม การวัดและประเมินผล โดยยังผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

1.1.3 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ร่อง แรงโน้มถ่วงชาติและพลังงานไฟฟ้า กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ และเนื้อหาข้อย่อย โดยละเอียด

1.1.4 ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้และหลักการออกแบบสื่อประสบ ศึกษา หลักการสร้างสื่อประสบดังต่อไปนี้

1) หลักการสร้างสื่อสำหรับนำเสนอ

2) หลักการสร้างสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

3) หลักการสร้างสื่อมัลติพอยท์

โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูล หนังสือ บทความ เอกสาร และงานวิจัย

ที่เกี่ยวข้อง

1.2 การออกแบบ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ในบทเรียน กิจกรรมเสริม และแบบทดสอบ

1.2.1 ค้านเนื้อหา เนื้อหาในการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 เรื่องดังนี้

1) สมบัติของแม่เหล็ก

- 2) แรงแม่เหล็ก
- 3) การจำแนกวัตถุโดยใช้สมบัติของแม่เหล็ก
- 4) ประโยชน์ของแม่เหล็ก
- 5) แรงทางไฟฟ้า
- 6) พลังงานไฟฟ้าจากแบตเตอรี่
- 7) การเปลี่ยนแปลงพลังงานไฟฟ้าของอุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้า
- 8) การใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดและปลอดภัย

1.2.2 ด้านการออกแบบ โครงสร้างสื่อประสาน ประกอบด้วย

1) ออกแบบโครงร่างสื่อในการนำเสนอด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์ เพาเวอร์พ้อยท์ ประกอบด้วยปก สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารบัญ แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหา แบบทดสอบหลังเรียน

2) ออกแบบโครงร่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดขนาดหน้าจอของโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พ้อยท์ ให้มีขนาดเท่ากับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย ปก สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารบัญ แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหา กิจกรรมเสริม แบบทดสอบหลังเรียน

3) ออกแบบโครงร่างในการนำเสนอด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์ มัลติพ้อยท์ ประกอบด้วย กิจกรรมเสริมบทเรียน ได้แก่ กิจกรรมการโยงเส้นจับคู่ กิจกรรมการเลือกคำตอบหลายตัวเลือก กิจกรรมการถกเถียง กิจกรรมจิตร์

4) ออกแบบการนำเสนอเนื้อหา และการนำเสนอแบบทดสอบ

1.3 การพัฒนา การสร้างสื่อประสาน ผู้ศึกษาได้สร้างสื่อประสานและนำเสนอ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพบทเรียนและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ดังนี้

1.3.1 พัฒนาบทเรียนด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พ้อยท์ เวอร์ชัน 2007 แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเนื้อหาจนครบตามกรอบเนื้อหา

1.3.2 นำบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พ้อยท์ ไปพัฒนาเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยโปรแกรมเดสก์ท็อปอธอร์ (Desktop Author) ตามโครงร่างที่ได้ออกแบบไว้

1.3.3 นำบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พ้อยท์ พัฒนาเป็นมัลติพ้อยท์ (Multipoint) ตามโครงร่างที่ออกแบบไว้

1.3.4 พัฒนากิจกรรมเสริมบทเรียน

1.3.5 นำสื่อประเมินปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ ปรับปรุง และพัฒนาตามข้อเสนอแนะ

1.3.6 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพ จำนวน 5 ท่านดังรายนาม ต่อไปนี้

1) อาจารย์วีระพน ภานุรักษ์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

2) นายเทอดชัย บัวพาย ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3) นายไชยา อะภาระวงศ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

4) นางชฎารัตน์ สุขศิล ครูชำนาญการ แผนกวิชาช่างเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการสอน

5) นางอนันญา ผิวเจิน ครูชำนาญการ โรงเรียนเสือโกกวิทยาสรรษ์ อำเภอปีปุ่น จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยด้านเนื้อหา

ผลการประเมินคุณภาพสื่อประเมินที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 (ภาคผนวก ค : 184)

1.4 การทดลองใช้ ผู้ศึกษาได้ทดลองใช้สื่อประเมินเพื่อหาข้อบกพร่อง และทำการปรับปรุงสื่อประเมิน ดังนี้

1.4.1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to one Testing) ผู้ศึกษาได้นำสื่อประเมินไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนหนองหูลิงเกรียงไวยวท์ จำนวน 3 คน ระหว่างวันที่ 10 – 14 มกราคม 2554 ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน โดยคุณสมบุทธิ์ทางการเรียนจาก ปพ.5 เพื่อหาข้อบกพร่อง ด้านเนื้อหา ด้านบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พ้อยท์ ด้านบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์มัลติพ้อยท์ และด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จากการศึกษาพบว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เล่มที่ 4 เรื่องประโยชน์ของแม่เหล็ก มีการเขียนโดยเนื้อหา กับหน้าสารบัญไม่ถูกต้อง ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงและแก้ไขให้ถูกต้อง

1.4.2 การทดลองกับกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ผู้ศึกษาได้นำสื่อประสมที่ได้ปรับปรุงจากการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ไปทำการทดลองโดยเลือกนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนหนองหูจิเจริญเวทย์ ที่มีความสามารถในการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนเก่ง 8 คน ปานกลาง 11 คน อ่อน 8 คน รวมจำนวน 27 คน ระหว่างวันที่ 17-21 มกราคม 2554 เพื่อหาข้อบกพร่องของสื่อประสมด้านเนื้อหา ด้านบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์ ด้านบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์มัลติพอยท์ และด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จากการศึกษาพบว่าการนำเสนอเนื้อหาของบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์มัลติพอยท์ซึ่งเป็นเนื้อหาเดียวกันกับที่ใช้นำเสนอในบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์ นักเรียนจะให้ความสนใจอย่างมากและทำให้เสียเวลาในการนำเสนอ ผู้ศึกษาจึงได้ตัดส่วนที่เป็นเนื้อหาออก คงไว้เฉพาะกิจกรรมเสริมในบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์มัลติพอยท์

1.5 การประเมินผล นำสื่อประสมที่ได้ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปจัดทำต้นฉบับเพื่อนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาต่อไป

2. แบบประเมินคุณภาพสื่อประสม

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินคุณภาพสื่อประสมโดยยึดแนวคิดตามวิธีการระบบ ตามลำดับขั้นดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ โดยศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินจากหนังสือการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษาของพิสุทธา อารีรายณ์ (2551 : 143-154) การวิจัยเมืองต้นของบุญชุม ศรีสะคาด (2545 : 78-93)

2.2 การออกแบบ โดยการกำหนดกรอบที่จะประเมิน โดยแบ่งประเด็นที่จะประเมินเป็น 4 ด้านดังนี้ (ภาคผนวก ค : 178-179)

2.2.1 ด้านเนื้อหา

2.2.2 ด้านบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์

2.2.3 ด้านบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์มัลติพอยท์

2.2.4 ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

**2.3 การพัฒนา โดยพัฒนาแบบประเมินสื่อประเมินเป็นแบบมาตรฐานส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิโคอร์ท คือ**

เหมาะสมมากที่สุด	ระดับคะแนน	5
เหมาะสมมาก	ระดับคะแนน	4
เหมาะสมปานกลาง	ระดับคะแนน	3
เหมาะสมน้อย	ระดับคะแนน	2
เหมาะสมน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1

โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (พิสุทธา อารีรายภูร. 2551 : 174)

เหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	4.50-5.00	คะแนน
เหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ	3.50-4.49	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2.50-3.49	คะแนน
เหมาะสมน้อย	มีค่าเท่ากับ	1.50-2.49	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1.00-1.49	คะแนน

หลังจากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้
ในข้อคำถามที่จะประเมิน

**2.4 การทดสอบใช้ โดยนำแบบประเมินคุณภาพสื่อประเมินที่สร้างขึ้นให้
ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 30 คน (ภาคผนวก ฉ : 206) ทดสอบทำแบบประเมิน (Try out)**

**2.5 การประเมินผล นำผลการประเมินคุณภาพสื่อประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ
มาพิจารณาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α - Coefficients)**

ของครอนบาก (Cronbach) (บุญชู ศรีสะอาด. 2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83
(ภาคผนวก ค : 180-183)

3. แบบทดสอบวัดผลลัพธ์ที่ทางการเรียน

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาโดยยึดแนวทางคิดตามวิธีการระบบ ตามลำดับ
ขั้นดังนี้

3.1 การวิเคราะห์

**3.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดี และวิธีหากความเที่ยงตรง
ข้างต้น ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ**

3.1.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาภาษาศาสตร์ เรื่อง แรงในธรรมชาติและพลังงานไฟฟ้า

3.2 การออกแบบ

3.2.1 ออกแบบ แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเนื้อหา เพื่อวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (ภาคผนวก ข : 166-167)

3.2.2 นำแบบสอบถามความคิดเห็น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเพื่อ กำหนดคะแนนของแต่ละหัวเรื่อง จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1) นางสาวชุมพร นентрุณ ตำแหน่งครุชานาญการพิเศษ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ โรงเรียนศรีกุมาลวราเรืองเวทย์

2) นางไพรัตน์ นิลพาย ตำแหน่งครุชานาญการพิเศษ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ โรงเรียนเหล่าใหญ่รวมสามพี่พุฒเวทย์

3) นายธนวัฒน์ กพาหว้า ตำแหน่งครุชานาญการ โรงเรียน บ้านดอนอุ่นรัว

3.2.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเนื้อหาเพื่อวิเคราะห์ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญหาสัดส่วนของจำนวนข้อสอบ ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (ภาคผนวก ข : 168–170)

3.2.4 ผู้ศึกษาได้ออกแบบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ให้ได้จำนวนคนที่ทำสัดส่วน จำนวน 50 ข้อ

3.3 การพัฒนา

3.3.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ ด้านการวัดผลและค้านเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน (1.3.6) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแนวใจว่าแบบทดสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แนวใจว่าแบบทดสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้คะแนน -1 ถ้าแนวใจว่าแบบทดสอบนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.3.2 นำแบบทดสอบที่ได้รับการประเมินแล้ว มาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคิดเห็นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม โดยใช้สูตร IOC (สมนึก กัททิยชนี. 2546 : 220) เพื่อหาค่าดัชนีความ สอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละข้อ แล้วพิจารณาคัดเลือก

แบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6–1.0 ถ้าหากดัชนีความสอดคล้อง มีค่าน้อยกว่า 0.6 ถือว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข้อนี้ไม่มีความสอดคล้อง กับจุดประสงค์เชิงพุทธิกรรม จะต้องตัดแบบทดสอบข้อนี้ออกไปหรือทำการปรับปรุง แบบทดสอบข้อนี้ใหม่ จากการวิเคราะห์พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80–1.00 (ภาคผนวก ข : 171-172)

3.4 การทดลองใช้ นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการประเมินแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนหนองหญลิงเจริญเวทฯ จำนวน 31 คน ในวันที่ 5 มกราคม 2554 ซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้เรียนเนื้อหาเรื่อง แรงในธรรมชาติและพลังงานไฟฟ้ามาแล้ว

3.5 การประเมินผล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการประเมินผลดังนี้

3.5.1 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่า ความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น จากการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายพบว่า มีค่าตั้งแต่ 0.35–0.71 ค่าอำนาจจำแนกพบว่ามีค่าตั้งแต่ 0.13–0.88 (ภาคผนวก ข : 173) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้ สูตร KR-20 ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 (ภาคผนวก ข : 174–176)

3.5.2 คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ โดยพิจารณาจากค่าความยากง่ายระหว่าง 0.2 ถึง 0.8 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป (มนต์ชัย เทียนทอง. 2548 : 131-133) ซึ่งได้แบบทดสอบที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.48 – 0.68 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.50–0.88 (ภาคผนวก ข : 173) แล้วนำไปจัดพิมพ์ ให้เป็นหนังสือสมบูรณ์และนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง (ภาคผนวก ข : 161-165)

4. แบบสอบถามความพึงพอใจ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาโดยยึดแนวคิดตามวิธีการระบบ ตามลำดับขั้นดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จากหนังสือการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา (พิสุทธา อารีรายณ์. 2551 : 146-148) และ จากหนังสือเทคโนโลยีการศึกษาทฤษฎีการวิจัย (ไชยศ เรืองสุวรรณ. 2533 : 127-140)

4.2 การออกแบบ โดยการกำหนดกรอบที่จะสอนตาม โดยแบ่งประเด็นที่จะสอนตามเป็น 4 ด้านดังนี้

4.2.1 ความพึงพอใจด้านภาพ สี ตัวอักษรและเสียง

4.2.2 ความพึงพอใจด้านกิจกรรมเสริมบทเรียน

4.2.3 ความพึงพอใจด้านแบบทดสอบ

4.2.4 ความพึงพอใจด้านการจัดการนثرเรียน

4.3 การพัฒนา ผู้ศึกษาพัฒนาแบบสอบถามความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 3 ระดับ คือ ระดับ 3, 2 และ 1 (เพลวันถิง Henderson, 2548 : 88) (ภาคผนวก ง : 186-187)

😊 ระดับคะแนน 3 มาก

😐 ระดับคะแนน 2 ปานกลาง

🙁 ระดับคะแนน 1 น้อย

การแปลค่าคะแนน

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.00 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อย

หลังจากนี้นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นไปให้ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ความซับซ้อนด้านภาษาของข้อคำถาม และทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

4.4 การทดลองใช้ นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น ให้นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและได้รับการจัดการเรียนรู้จากสื่อประสบ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านหนองหูลิงเจริญเวทย์ จำนวน 30 คน ในวันที่ 21 มกราคม 2554 ทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อสื่อประสบ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α - Coefficients) ของ cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 (ภาคผนวก ง : 188-191)

4.5 การประเมินผล นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสบ จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการศึกษา

รายละเอียดของวิธีดำเนินการศึกษาของผู้ศึกษามีดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจำแนกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยอิงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยละเอียด กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ และเนื้อหาอยโดยละเอียด ศึกษาหลักการ วิธีการทฤษฎีและเทคนิคที่สร้างสื่อประสบ ซึ่งประกอบด้วยบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรม ในโครงฟอร์มาล์เพาเวอร์พอยท์ บทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมในโครงฟอร์มมัลติพอยท์ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จากเอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 การออกแบบ เป็นขั้นตอนการออกแบบสื่อประสบ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ในสื่อประสบ ได้แก่ การนำเสนอเนื้อหาด้วยบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรม ในโครงฟอร์มาล์เพาเวอร์พอยท์ การทำแบบฝึกทักษะ/กิจกรรมด้วยบทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมในโครงฟอร์มมัลติพอยท์ เรียนรู้และทำแบบทดสอบด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ออกแบบแบบประเมินคุณภาพสื่อประสบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสบ

1.3 การพัฒนา เป็นขั้นการสร้างสื่อประสบ แบบประเมินคุณภาพสื่อประสบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจ และตรวจสอบคุณภาพ สื่อประสบ โดยผู้เชี่ยวชาญ

1.4 การทดลองใช้ เป็นขั้นการนำสื่อประสบ แบบประเมินคุณภาพสื่อประสบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจ ไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่างตามแบบแผนการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ได้จากการทดลอง

1.5 การประเมินผล เป็นขั้นการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ ค่าทางสถิติ และสรุปผลการทดลอง

2. แบบแผนการทดลอง

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามแบบแผนการทดลอง One group Pre-test – Post-test Design (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 158)

ตารางที่ 1 แสดงแบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

X คือ การจัดกระทำหรือการทดลอง (Treatment)

T₁ คือ การทดสอบสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)

T₂ คือ การทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

E คือ กลุ่มทดลอง (Experimental group)

3. ขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดลองคัวยตันเอง โดยทดลองใช้กับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนบ้านดอนอุ่นรัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 จำนวน 17 คน มีลำดับชั้นตอนดังนี้

3.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง แรงในธรรมชาติและพลังงานไฟฟ้า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3.2 ชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้สื่อประสมที่พัฒนาขึ้น

3.3 ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม ตั้งแต่เนื้อหาที่ 1 จนถึงเนื้อหาที่ 8 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ (ภาคผนวก ก : 154)

3.4 หลังจากเรียนครบทุกเนื้อหาแล้วจึงทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิม

3.5 เก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม

3.6 ทดสอบเพื่อวัดความก昀หนของการเรียนรู้ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนชุดเดิม

3.7 รวบรวมข้อมูลทั้งหมดและวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

3.8 สรุปผลการทดลอง

4. ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม ผู้ศึกษามีกำหนดระยะเวลาในการทดลองและเก็บข้อมูล ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วัน/เดือน/ปี	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง
19 พฤษภาคม 2554	ปฐมนิเทศและทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)	1
20 พฤษภาคม 2554	สมบัติของแม่เหล็ก	1
26 พฤษภาคม 2554	แรงแม่เหล็ก	1
27 พฤษภาคม 2554	การจำแนกวัตถุโดยใช้สมบัติของแม่เหล็ก	1
1 มิถุนายน 2554	ประโยชน์ของแม่เหล็ก	1
2 มิถุนายน 2554	แรงทางไฟฟ้า	1
8 มิถุนายน 2554	พลังงานไฟฟ้าจากแบตเตอรี่	1
9 มิถุนายน 2554	การเปลี่ยนแปลงพลังงานไฟฟ้าของอุปกรณ์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า	1
15 มิถุนายน 2554	การใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดและปลอดภัย	1
16 มิถุนายน 2554	ทดสอบหลังเรียน (Post-test) และสอบถามความพึงพอใจ	1
รวม		10

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามกำหนดระยะเวลาแล้ว ผู้ศึกษานำข้อมูลที่จัดเก็บ และรวมรวมได้มาวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการประเมินสื่อประสบ

ผู้ศึกษานำแบบประเมินคุณภาพสื่อประสบที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ ระดับความเหมาะสม โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการวิเคราะห์ จะใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การประเมินดังนี้ (พิสุทธา อารีรายณร. 2551 : 174)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	4.50 – 5.00	หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	3.50 – 4.49	หมายความว่า เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	2.50 – 3.49	หมายความว่า เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.50 – 2.49	หมายความว่า เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.00 – 1.49	หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์เฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในงานนี้ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนน ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสื่อประสบ

ผู้ศึกษานำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนในสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แต่ละเล่ม จำนวน 8 เล่ม และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนเรื่อง แรงในชรรนชาติและพฤติกรรม ไฟฟ้า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มาคำนวณเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ทั้งนี้ผู้ศึกษา ได้ตั้งเกณฑ์ของประสิทธิภาพในการศึกษาครั้งนี้เท่ากับ 80/80 โดยที่ค่า E_1/E_2 ที่คำนวณได้ จะนำไปเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (พิสุทธา อารีรายณร. 2551 : 154)

ร้อยละ 95 - 100	หมายถึง	บทเรียนมีประสิทธิภาพดีเยี่ยม (Excellent)
ร้อยละ 90 - 94	หมายถึง	บทเรียนมีประสิทธิภาพดี (Good)
ร้อยละ 85 - 89	หมายถึง	บทเรียนมีประสิทธิภาพดีพอใช้ (Fair good)
ร้อยละ 80 - 84	หมายถึง	บทเรียนมีประสิทธิภาพพอใช้ (Fair)
ต่ำกว่าร้อยละ 80	หมายถึง	ต้องปรับปรุงแก้ไขบทเรียน (Poor)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ศึกษาได้นำคะแนนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนทั้ง 17 คน

จากการสอนด้วยสื่อปะsam มาคำนวณด้วยสถิติ t-test (Dependent) (พิสุทธา อารีรายูร์. 2551 : 174) โดยได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้

H_0 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนไม่สูงกว่าก่อนเรียน

H_1 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของผลของการสอน

ผู้ศึกษานำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน 17 คน ตลอดจนคะแนนเดิมมาคำนวณหาค่าดัชนีประสิทธิผลของสื่อปะsam โดยค่าดัชนีประสิทธิผลที่คำนวณได้ในการศึกษารั้งนี้จะใช้ค่าตั้งแต่ .50 หรือร้อยละ 50 ขึ้นไป

5. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้จากนักเรียน มาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการวิเคราะห์จะใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การประเมินดังนี้ (เพลวัน สิงหาสนี. 2548 : 88)

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.00 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อย

เกณฑ์เฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของนักเรียนในงานนี้ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 2.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

6. วิเคราะห์ความคงทนของการเรียนรู้ของนักเรียน

หลังจากดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อปะsamแล้วผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากนี้

7 วัน ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิม และหลังจากนี้ 30 วัน นับจากวันที่ทดสอบหลังเรียน ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิมอีกครั้ง จากนั้นนำเข้ามูลมาคำนวณและนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงไม่เกิน 10% และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 30 วันไม่เกิน 30%

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยเลือกใช้สถิติคังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) คำนวณจากสูตรดังนี้ (บุญชุม ศรีสะภาค.

2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชุม ศรีสะภาค. 2545 :

106-107) คำนวณจากสูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้คำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ คำนวณจากสูตรดังนี้

(มนต์ชัย เทียนทอง. 2548 : 131)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ

R แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อคำถามขึ้นนั้นถูกต้อง

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

ขอบเขตของค่า P และความหมาย

0.81 – 1.00 เป็นข้อสอบที่ง่ายมาก

0.61 – 0.80 เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่าย (ใช้ได้)

- 0.41 – 0.60 เป็นข้อสอบที่ยากง่ายพอเหมาะสม (ดี)
 0.21 – 0.40 เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างยาก (ใช้ได้)
 0.00 – 0.20 เป็นข้อสอบที่ยากมาก

แบบทดสอบที่ถือว่ามีความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ของการศึกษาในครั้งนี้ มีค่าระหว่าง .20 - .80

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรดังนี้
 (มนต์ชัย เพียนทอง. 2548 : 133)

$$D = \frac{R_U - R_L}{\sqrt{\frac{N}{2}}}$$

เมื่อ D แทน ค่าอำนาจจำแนก

R_U แทน จำนวนถูกตัวอย่างที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง

R_L แทน จำนวนถูกตัวอย่างที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน

N แทน จำนวนคนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ขอบเขตของค่า D และความหมาย

0.40 จีนไป มีอำนาจจำแนกดีมาก

0.30 - 0.39 มีอำนาจจำแนกดี

0.20 - 0.29 มีอำนาจจำแนกพอใช้ได้ (ควรนำไปปรับปรุงใหม่)

0.00 – 0.19 มีอำนาจจำแนกไม่ดี (ต้องตัดทิ้ง)

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR – 20 โดยมีสูตรดังนี้
 (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 88-89)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right)$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่งๆ $= \frac{R}{N}$

เมื่อ R แทน จำนวนผู้ตอบถูกในข้อหนึ่งและ N แทนจำนวนผู้สอบ

q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่งๆ $= 1 - p$

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

2.4 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α Coefficients) ของกรอนบาก (บุญชน ศรีสะอุด. 2545 : 99) โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2.5 ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของแบบทดสอบกับมาตรฐานประสิทธิ์เชิงพฤติกรรม การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) มีสูตรการคำนวณดังนี้ (สมนึก ภัททิยานี. 2546 : 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่านิความสอดคล้องระหว่างจุดประสิทธิ์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสิทธิ์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เขียนช่วยทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เขียนช่วยทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แรงโน้มถ่วงชาติและพลังงานไฟฟ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบค่า t (t-test Dependent) (พิสุทธา อารีรายณ์. 2551 : 161)

สูตร t-test (Dependent)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}}$$

t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ
D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
Σ	แทน	ผลรวม

4. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสื่อประเมิน

4.1 ใช้สูตร E_1/E_2 (เพชริญ กิจระการ. 2544 : 49)

$$\text{เมื่อ } E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N} \times 100}{A}$$

E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum X$	แทน	คะแนนของแบบฝึกหัดหรือของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
A	แทน	คะแนนเต็มของการปฏิบัติงานระหว่างเรียน
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum X}{N} \times 100}{B}$$

เมื่อ

E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$\sum X$	แทน	คะแนนของแบบทดสอบหลังเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

4.2 การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แรงโน้มถ่วงในธรรมชาติ และพลังงานไฟฟ้า ชั้นปฐมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สูตรการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) (เพชริญ กิจระการ. 2544 : 30)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}$$